

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közlötnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager K. ciznénél

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager K. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

A szeretet ünnepe.

„Dicsőség mennyekben az Istennek, bé-
kesség a földön és jóakarát.”

Újból üli meg a világ Megváltója szüle-
tésének ünnepét, mely ugyanegy a szeretet
ünnepével.

Vele, ki születésével a századok elejét
jelzé, az ő nevével ajkán, az ő erényei után
való törekvéssel szívünkben üljük meg ennek
a karácsonynak ünnepét.

Ki tudja, száz év múlva fognak-e ünne-
pelni, fognak-e még tudni ünnepelni utó-
daink? . . .

De félre kétség! Félre a jövő elől való
rettegéssel. Múlhatnak évszázadok és évezre-
dek, de nem fog elmúlni Jézus tisztelete,
mert ő vezette a tévelygő emberiséget a tö-
vises mesgyére. Ő tanított meg bennünket
az élet magasabb céljának meg-
ismerésére: a szeretetre. Neki kel-
lett jönni, hogy megértsük ezt, neki kellett
meghalni, hogy kövessük ezt. . .

A Megváltó születése ünnepén felgyuló
karácsonyfa fényénél harmonikus szép egészszé
egyesül ma a család s benne alapfeltétele; a
hit, remény és szeretet örök esz-
ménye sugárzik ki az örökzöld fa ágai közül.

A karácsonyfa fényénél magasztosabb,
lélekemelőbb ma az egyház hivatása, mely az
Isten-ember születésének égi szeretetét osztja
szét a felebarát iránti szeretetet igéjének
hirdetésével a mindennapi zaklató fájdalmak
után megnyugvást, hitet kereső emberek
szívébe.

A karácsonyfa fényénél ünnepet ül ma
a keresztény világ, az egyház, a család, a
társadalom. Bizonyos határok között ez az
ünnepet ülő egyház, család, társadalom —
a haza.

Legyen politikai értelemben vett ma-
gyar hazánknak is karácsony ünnep. Legyen
magyar nemzetemnek is karácsonyfa állítva,
melynek gyökerei hű állampolgárainak szí-
vébe, lelkébe ágaznak szét, törzse legyen az

alkotmányosság és koronája nyúljon fel az
egekbe, a magyarok Istenéhez.

Szedjük le az ajándékokat róla s osszuk
szét magunk között testvériesen.

Béke legyen e hon határai között lakó
magyar nemzet és a nemzetiségek között,
hogy elfeledve a nemzetiségi viszályokat, kellő
értékre szállítva le a nyelvi és vallási külömb-
ségeket, mely határt nem képezhet közöttük:
minden polgára e hazának büsz-
kén vallja magát az ezredéves
magyar nemzet tagjának. Béke le-
gyen velünk.

A második a megértés.

Érdemeljük ki e szép ajándékot s tanul-
juk meg, hogy azok is megértik egymást, a
kik nem egy nyelven beszélnek. Beszéljünk
a szívünkkel, mely oly sok érzelemben, fájdalomban és örömben közös, szorítsuk meg
egymás kezét bizalommal és fogadjuk meg
erős akarattal: a magyar haza javát
közös erővel, egyetértéssel mun-
kálni oly szent kötelesség, mint
az Isten tisztelete. Legyen a haza-
szeretet isteni tisztelet.

A harmadik az egyenlőség.

Csak a halvány kétegye is annak, hogy
az egyik több e hazában mint a másik, nem
engedi közöttünk meg a békét, nem segíti
előbbre a megértést. Né csak a törvényben
lássuk az egyenlőség biztosítását, hanem
érezzük azt azon tudatban, hogy félretéve
minden visszavonást, elkülönítést, a közös
haza jólétét célzó egyenlő és megosztott
munkálkodással jogosítva vagyunk a német,
szerb, román, tót egyaránt — a magyar
haza minden polgárával törvényes jogok
gyakorlásában, élvezetében egyenlők lenni.
Hozza a magyar haza polgárait az egyenlő-
ség közös munkálkodásban egymáshoz közel,
hogy meghallhassák szívük dobogását, egy-
más baján egyesült erővel segíthessenek s
tegyék erőssé úgy kifelé, mint bent e drága
hont. Legyen egyenlőség közöttünk.

Béke, megértés, egyenlőség.

Magyar hazám karácsonyfájának e három
ajándékában részesüljön minden polgára e
hazának, minden lakója e városnak.

Osztozkodjunk meg rajta szépen, testvé-
riesen. Ne jusson egyikből sem több egyiknek,
vagy másiknak. És ha mi így e karácsonyfa
legszebb díszét elszedtük, tüzzünk fel helyükre
szívünk közepéről, az igazi érzelmekből al-
kotott fénylő, e hont messzire besugárzó csil-
lagokat: a hazaszeretetet, az áldozatkészséget
és az ezredéves multból merített hitet.

Hitet, hogy a magyar hazának leszen
még oly karácsonya, a mikor hű fiai vallás-
és nemzetiségi különbség nélkül boldog gyer-
mekeként fogják az Isten-ember születését
megünnepelni, mert béke, megértés, egyen-
lőség közös akaratot teremtett közöttük.

Ehhez hozzon bennünket közelebb a sze-
retet ünnepe.

A délvidéki kivándorlás.

— Az óbecsei főszolgabíró rópirata. —

A statisztikai adatok mutatják, hogy évről-évre
tekintélyes arányban növekedik a kivándorlók száma
s míg eddig a statisztika tabelláin csaknem kizárólag
a felvidéki tót nyelvű vármegyék szerepeltek, (kiknek
üveges, drótos és vásznas tőjtáiban különben is ki-
van fejlődve a vándorlási vágy) most már tekintélyes
contingensét teszik e kivándorlóknak a nagy magyar
alföld népei is.

A felvidéken kívül különösen Délmagyarország
Bácska—Bánát—Baranya—Tolna áldásos román ve-
szítik el a munkás, művelő kezeket s a tömegessé
vált kivándorlás immár élénk megfigyelése tárgyát
képezi az erre hivatott közigazgatási hatóságoknak,
kik keresvekeresik a kivándorlás okait, hogy a baj
forrását megelve föltalálják az igazi gyógyítási módot
és eszközöket, hogy a magyar haza nézve ezen ve-
szedelmes mozgalomnak eleje vételessék, s népünk —
őseink földjéhez ragaszkodva — itt találja meg meg-
élhetésének, boldogulásának föltételeit.

Ámde a hivataloknak ezen törekvése — bár
teljes mérvben méltánylást érdemel — éppenséggel
nem elég arra, hogy a baj megszüntetessék. Szükség
van idevonatkozólag az egész társadalom együttes és
egyöntetű közreműködésére és a hatósági intézkedé-
seknek csakis úgy és csak is azon esetben lesz meg
a kívánt eredményes hatása, ha az intézkedések gyö-
kerüket a nagy társadalom fölfogásában bírják, minek

TÁRCZA

Karácsony est.

Irta: Surányi Károly.

Karácsony est. A szeliden imbolygó, himbálódzó
hópelyhek sziporkázva ragyognak a gázlámpák fényé-
ben; a fehérszönyeges aszfalton mosolygó arcú embe-
rek surannak tovább, egy-egy csomagot lóbálva ke-
zükben. Mert ez az est a gyermekeké s azoké a na-
gyoké, akik tudnak gyermekek is lenni. És bizony
sok van ilyen, akin erőt vesz a gyermekkorra emlé-
kezésnek az a poétikus hangulata, amit két nap múlva
maga is különösnek talál.

Hadházy Gyula is érzett a szíve körül valami
olyasfélle melegséget, amitől már jóideje elszokott,
amit már megsem értett s amiért szinte restelte ma-
gát. Ő, a cinikus hírből álló doctor, aki nem egyszer
gúnyosan mondta vitatkozó ellenfeleinek hogy bon-
czolásai közben még nem találta meg azt a szívet,
mely az úgy nevezett szeretet, vagy megbocsájtás
avagy épen a hit lenne, most úgy érezte, hogy ben-
sejében valami azt mondja: szeretni akarok, szeretni
akarok. Sőt nemcsak mondja, hanem követeli is. Épen
úgy, mint a gyomor a táplálékot vagy a tüdő a levegőt.

Szeretni! . . . De ugyan kit, vagy mit? Hiszen
az egész világ oly rút és oly gonosz. Csak a tárgyunk
képzeli jónak és szépnek. Valamikor ilyen volt ő is.
Szerette a tudományát, mert azt hitte, hogy a tudás
boldogít. Balgaság. Akik nem tudnak, mint ő, hanem
csak hisznek, azok ma boldogon ülnek a karácsonyfa
alatt. Azok repülnek a képzelet hímes szárnyain, ő
botorkál a valóság göröngyein. Mit szeressen hát?
A gazdagság, úgy látszik, rosszabb mint a szegény-

ség. A tulajdon inasa egész nap dalol s ő nem tud
nevetni. A munka, a kötelesség? Üres frázis, hogy
ezt önmagáért lehet szeretni. Hisz a munka, a köte-
lesség voltaképpen nem is létezik, az embernek csak
okai és céljai vannak. Mit szeressen hát? Az embe-
reket, az embert? Hiszen ez a teremtésnek leglátvá-
nyabb, leggonoszabb alkotása. A tigris nem falja fel
a tigrist, de az ember megteszi ezt embertársával.
Kiszívja a véré, az agyvelejét. És ilyen vallamennyi.
Ma még jó és hízlelegve közeledik? Mert érdeke pa-
rancsolja. De holnap már kész harapni, ha érdeke
kivánja. Nem egyszer érzett már ilyen harapást. Az
egyiknek a nyoma még most is ott ég a szíve körül.
Pedig ő hogyan szerette, hogyan bizott benne. Hány-
szor vallotta, hirdette, hogy tisztességes ember nem
lehet féltékeny nevére, ha igazán szereti őt. Az az
asszony pedig alávaló módon ép ezt a bizalmát ak-
názza ki. S mikor véletlenül kezébe került az a levél,
melyben az óvatos ficzkó gépirással kérte az „ujabb”
találkát, milyen körmőnt mesével akarta kivágni
magát?! Adta a felháborodott, a becsületében meg-
gyanusított asszony szerepét s kipirult arccal tiltakozott az „izléstelen férjek ilyen kopott s bárgyú
tréfája ellen”. Sőt más napra még szövetségest is ta-
lált, mert legkedvesebb barátjukat rávette, hogy ő
vállalja magára az „éretlen csíny” szerzőségét.

Hát ez az ő élete. Kietlen, száraz és sivár, mint
a végtelen sivatag, melyben ő cél nélkül bolyong.
Érdemes így élni?! Nem okosabb véget vetni ennek
a csúf komédiának? Egy pár csepp abból a kis üveg-
cséből, melyért csak a kezét kell kinyújtania, hamar
és könnyen végez.

Brrr-brrr!!! Valaki csenget. Az örökké jökedvű
Feri jé-lenti, hogy egy paraszt szekér áll a kapu előtt;
a doctor urat kéri súlyos beteghez.

Jó ideje poroszkált már a havas országúton a
Csura Juon öreges, sovány szürkéje, mikor végre
megszólalt a doctor.

Hé, hová is megyünk?!

De Juon nem felelt. Nagyon elgondolkodott va-
lamin, meg aztán a szél is szembe fúj. A doctor
előre hajolt hát a rázós szekéren és megrázta kocsisa
vallalt.

Hová megyünk?!

Juon csodálkozva néz hátra. A hid-gtől meg-
görbült ujjával elveszi nehéz kucsmáját s úgy felel
kellő tisztességgel tudással.

Hát nem tetszik megismerni?! Akinek most két
hete meghalt az egyetlen fiacskája, a Juon vagyok,
hiszen mindenki ismer a faluban.

Csak ugyan ő az. No, akkor ugyan kár az utért,
mert mire oda érnek, bizonyosan meghal a beteg.
Mint a multkor, amikor a kis fiúnál is csak a halált
constatálhatta. De nini, hiszen akkor azt mondotta a
bátya, hogy egészen magára maradt, hogy nincs már
senkije? Ki hát most a beteg?

A feleségem, Domnule, a feleségem. Ő a beteg.

A feleséged? Aztán mikor volt a lakodalom?!

Régen, Domnule, régen. Hanem úgy esett, hogy
most három éve a boszorkány Mária három véka
lisztért elcsalta tőlem az asszony szívét a Világ Péter-
hez. Mindig mondtam én, hogy vissza jön még.

És Te Juon visszafogadtad?!

Juon nem szólt erre semmit. Nem is értette a
doctor szavait. Mert hát hogy is lehet olyasmit kér-
dezni, hogy az ember beengedi-e házába a tulajdon
feleségét?

folytán a társadalom hatékony támogatásával találkozunk.

Dr. Balaton Gyula óbecsei főszolgabíró egy érdekes füzetben ismerteti a fontos kérdést s tárgyalja a kivándorlás fajtáit, okait és azon módot, melylyel — úgy a közlakosság érdekében, mint a magyar hazá javára, a kivándorlást megakadályozni lehetne.

A kivándorlás okait vitatván, ezeket mondja:

El nem vitázható dolog, hogy a mezőgazdák és mezőgazdasági munkásoknak keresetmódjai megfogytak és megnehézték. A gazdasági gépek az eddig foglalkoztatott kézi erőtől elvonták a kereseti forrásokat, holott pedig a földművelésen kívül a földművelőnek egyéb kereseti ága nincs. A földműveléssel egybekötött munka alig veszi igénybe az évek egy harmadát. Az év ezen egy harmada alatt kell tehát megkeresnie a családapának azon összeget, az élet fűtáshoz szükséges azon javakat, melyekből úgy neki, mint családjának az év másik két harmadában megélnie kell. Sokszor azonban ennyit nem kereshet.

Ha a földművelésen kívül a délvideki kisgazdáknek egyéb kereseti forrásai is volnának, úgy függetlenítették megélhetése az időjárás szeszélyétől, a földhozamának mennyiségétől.

Oda kell tehát törekednünk, hogy egyszerű új kereseti ágak teremtsenek a nép számára, másrészt pedig, hogy függetlenítsük földünket az időjárástól. Csak így könnyítünk megélhetésének immár elviselhetetlenné vált terhén, csak így álljuk helyre megrendült hitelét, csak így tartjuk meg számára anyagi létezésének tőkét s csak így mentjük és tartjuk meg őt a magyar hazának és tartjuk vissza attól, hogy ne hagyja el apáinak roskadozó ősi lakát.

A földet az időjárástól függetleníteni a legkönnyebb földat itt a Délvidéken; hol a vízben gazdag Duna, Tisza, Ferencz-, Béga-, Temes- és Berzava csatornák medreiben a víz hasznosítás nélkül ömlik tovább-tovább, örökre elveszve reánk nézve, holott annak csekély része új életet adna a sírokköi légáramlatok által sokszor még fokozott hőségben 2-3 hónapon keresztül eltikkadt végvonaglásban szivlódó tenyészetünknek.

Mily előnyösen változnék e szomorú kép, ha a Duna, Tisza, Ferencz-, Béga-, Temes- és Berzava csatornák vízei öntözésre használtathatnának.

Hollandia mutatja itt a nemes példát, melyet felső Olaszország tudatosan követett.

A dúsan termő televény rónák bőven teremnek a cukorrépat, a kenderet, lenti stb. és a nyers terményeket feldolgozó papír, répacukor, kenderfonó, textil, selyemgombolyító, keményítő stb. gyárak gépeit pedig mily olcsón hajtáná a csatornák turbináinak vízereje, mely arra is felhasználható lenne, hogy részben községi villamos köz- és magánvilágításokat létesítené.

Ezen gyárakban kedvező foglalkozást találna az a sok heverő munkabíró izmos kéz, mely különösen a téli hónapok időszakában tétlenül hull ólbe, szaporodnék a munkás család tagjainak keresetforrása, emelkednék jólétének foka, ha az illető gyárosnak gondja lenne arra is, hogy a gyárakban a mindennapi iskolai kötelezettségüknek eleget tett fiúk és leányok testi szervezeteiknek megfelelő foglalkoztatáshoz jutnának.

De ugyanezen kedvező vízrajzi helyzet kiáltva mutatja az eddig kihasználatlanul heverő eltereket, melyek selyem, kender vagy aranyfűzrel betelepítve a legjövődelmesebb forrásává válnának egyrészt a földtulajdonosnak, másrészt biztos téli kereseti forrásul szolgálnának annak a népek, mely ma még a kosárfonás művészetét nem ismeri.

Ilyen alkotások, a meglevő természeti erőnek illetően kihasználása módot és alkalmat nyújtana föld-

művelő népünknek — a tiszta agrár foglalkozáson kívül — még más uton is módon is megszerezni a napi szükségleteket, értékesíteni terményeit s emelni ezen termények értékét, függetleníteni magát az időjárás viszontagságaitól.

Ezen alkotásokat a társadalom volna hivatva létesíteni, vagy legalább is azok létesítésének szükségességét propagálni, az alkotásokat előkészíteni annyira, hogy a jelenben úgy is csekély hozamot biztosító vállalati tőke ily létesítményben nyerjen elhelyezést, hol a fructualitás mellett munkát s így kenyeret adna azon népek, mely a munkát nem kerüli, de keresi s mivel itt nem találja, kivándorol oda, hol a munkálkodásra bőven nyílik alkalma.

(Vége következik.)

H I R E K.

Tisztelt munkatársainknak, előfizetőinknek és olvasóinknak boldog karácsonyi ünnepeket kívánunk.

Jubileum. Schwallm György ág. hitv. evang. lelkész immár 25 év óta lelképásztora a helybeli ág. hitv. evang. hívőknek. A hálás egyházközség szeretettel lelképásztorának, ki oly sok éven át hirdette kiváló ékesszólással s ügybuzgalommal híveinek Isten igéjét, elismerése jeléül, vasárnap f. hó 28-án ünnepélyt rendez. A minden tekintetben kiváló ünnepély sorrendje a következő: Szombaton, f. hó 27-én este 7 $\frac{1}{2}$ órakor az ág. hitv. evang. egyházi dalárda a szeretettel lelkéjének s dalárda-elnöknek lampionos szerenádát ad. Vasárnap, 28-án d. e. 9 órakor egyházközségi diszközgyűlés, 10 órakor ünnepélyes istentisztelet, melyen az egyházi szent beszédet dr. Daxer György, b. csabai gymnasiumi hitoktató tartja. Istentisztelet után az egyházközség, Gusztáv Adolf nőegylet, evang. egyházi dalárda s más küldöttségek tisztelegése. Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor a „Trombita“ szálló nagy termében társas vacsora à la carte.

Köszönet. A rom. kath. nőegylet által szegény gyermekek karácsonyfájára kibocsájtott 6 gyűjtő iven a következő nagylelkű hölgyek és urak adokoztak: Weifert Zsófi és Ignác 100 koronát; Pancsovai Népbank 40 koronát; Zákó Ilona, Bachmann Antonia és Graff Irene 20-20 kor.; Bauer J. Ferencz, Christian Matild. id. Christian Alajos, ifj. Christian Alajos, pancsovai kereskedelmi bank, dr. Radda Ignác, Radda M. és Voltmann Ede 10-10 koronát; Gramberg Anna, Herzensnyák Eleonora, és Weifert Gizella 6-6 kor.; Buchter Roza, Gramberg Adolf alezredes, May Mark, Mayer Károly, Mayer Ferencz, Kontilovics Emil és Wittgischlager C. 5-5 koronát; Dietz Károly, Fritsch Fülöp, Germanu Teréz, Tordai Czeccilia és Winterfeld János 4-4 kor.; Singer J. Ignác, és Wrany Kozmasz 3-3 kor.; Aigner Örnagy, Haiszer Kat., Horner Antal, Nador Gyula és Scherter Hermina 2-2 kor.; Frank Konrad, Frey Aurélie, Szmiljanics Krisztina, Groy Florián, Zieger Antal és Weisz Anna 1-1 koronát. Összesen 375 korona. Ezenkívül ajándékozott Radda Irene kisasszony 40 drb. csinos kézimunka-táskát, Klinger Johanna kisasszony pedig 80 drb. mákos és diós kiflit. Tordai György igazgató úr az ünnepély megtartására készséggel engedte át a gymnasiumi tornacsarnokot, ugyancsak Molnár József ig. tanító egy tantermet az eneket begyakorlására. A „Pancsovai rom. kath. Nőegylet“ keillemes kötelességet teljesít, midőn az itt megnevezett nemes emberbarátoknak úgy a maga mint a megajándékozott szegény iskolás gyermekek nevében hálás köszönetet mond.

Ajándék. Magyar társadalunk egyik rokonszenves tagja Mayer Ferencz kir. járásbíró áldozatkészségének újabb tanújelét adta. Ugyanis a „Pancsovai Társaskör“ két 20-20 koronas adólevelét a társaskör dalárdájának és a népkönyháának ajándékozta. A tett nem szorul dícséretre.

Lapunk legközelebbi száma január 1-én jelenik meg.

Értesítés. A Pancsovai Társaskör a tavasszal nagyobb mérvű átalakítást végeztet a Raday utcában levő saját házában. Felhivatnak városunk építési vállalkozói — a mennyiben e munkálatokra reflektálnak — hogy zárt ajánlataikat 1903. január 15-éig a Társaskör elnökségéhez nyújtsák be. Az építési tervek és a leírások több példányban ki vannak téve a kör könyvtári szobájában, hol azok naponként tetszés szerint megtekinthetők.

A rom. kath. nőegylet karácsonyfája. Vasárnap délután 1 $\frac{1}{4}$ órakor lélekemelő ünnepély színhelye volt a főgymnasium tornacsarnoka. Ugyanis a rom. kath. nőegylet karácsonyi ajándékoló akkor osztott szét 76 iskolás gyermeknek meleg téli cipőt. A szép ünnepély a délutáni vacsernye után a gyermekek magyar énekével vette kezdetét. Majd Feymann Gyuláné, a jótékony egyet fáradszón elnöknője mondott szívhöz szóló beszédet mire a gyermekek szép szavallatai következtek. Ezután szétosztották a 36 leány és 40 fiú-gyermek között a cipőket és egy-egy zacskó almát-diót valamit egy jószívű úrnőtől ajándékozott 40 drb. kézimunka táskát a leányoknak. A nyert ajándékokért egy-egy gyermek magyar-német köszönetet mondott. A szép ünnepélyt a gyertya fényben úszó karácsonyfák körül serglett gyermekcsereg éneke fjezte be. A szép énekeket és verseket Scherter Antal áll. tanító, az egyet buzgó titkára gyakorolta be. Az ünnepélyen díszes közönség vett részt.

A népkönyha. A december 15 megnyílt népkönyha az első 8 nap alatt összesen 1547 ingyen ebédet osztott szét szegény iskolás gyermekeknek.

Közgyűlés. December 31-én tartja a törvényhatósági bizottság ez évi utolsó közgyűlését. Ezen közgyűlésen a következő bizottságok alakítottak újja illetve egészítették ki: a közigazgatási bizottságba 5 tag; az igazoló választmányba 5 tag —, az újonc-állítási bizottsága 2 rendes és 2 pótag —, a lovas-társi bizottság elnöke és tisztviselője, a számonkérő székbe 2 tag választandó és az ügyésztylettest kijelölendő.

Felruházott gyermekek. A „Weisz“ szálloda asztaltársasága kedden este 14 iskolás fiúnak szerzett karácsonyi örömet. Ez alkalommal az étteremben felállított és gyönyörűen díszített karácsonyfák köré gyűjtötték a felruházandó gyermekeket, kikhez az asztaltársaság jelenlétében German Ferencz intézett szívből jövő szép szavakat. A gyermekek szépen előadott éneke után minden fiú egy teljes öltözetet és különféle gyümölcsöt és süteményt kapott. A kiosztás után meg is vendégelték a gyermekeket, kik hála telt szívvvel jötevőik iránt boldogan siettek övéik körébe.

A verseczi kiállítás jövedelme. Az elmúlt nyár folyamán rendezett verseczi ipar- és mezőgazdasági kiállítás számadást most zárták le. E szerint volt 56.773 kor. 81 fill. összbevétel és 53.943 kor. 99 fill. kiadás s a pénztári maradvány 2.829 kor. 82 fillér. Ezen pénzkészletből most még a kiállítási érnek beszerzését határozták el és akkor a számadás tevő nagybizottság számítása szerint körülbelül 1800 kor. tiszta jövedelem marad. A végeredmény ugyan nem olyan kedvező mint azt hetekkel ezelőtt hirdették, de tekintve a kiállítás várakozáson felüli erkölcsi sikerét, derék szomszéd városunk teljesen meglehet elégedve vállalkozásának anyagi végeredményével is.

Sylvester estélyt műkedvelői előadással egybekötve rendez a „Pancsovai iparosok dalegyesület“ december 31-én a Weifertle félszínház helyiségeiben. Előadásra kerül egy francia vígjáték „Wenn Frauen weinen“ (ha az asszonyok sírnak); szereplők: Aumann Józsa és Stimler Clementin kisasszonyok, Eiler Ferencz, Bergholz Jakab és Pflug Károly urak. Belépti díj személyenként 1 korona.

Damjanich-szobor Károlyfalván. Károlyfalván, a volt katonai határvidék e hazafias községében szobrot kíván emelni a lakosság Damjanich János, szabadságharcunk e dicső tábornoka emlékére. A község előjárósága a következő lelkes szózáttal fordul adományokért a közönséghez:

A kik a hazáért haltak meg: azok halhatatlannok. Szellemüket feltámasztják a becületlen kortársak s a hálás utódok. . . . Így válik halhatatlanná maga a nemzet is, midőn egyrészt az ősk példáján újakat nevel s másrészt küzdő fiai sorába állítja a már elhalt halhatatlannokat is. . . . Ezért hiszünk mi nemzetünk örök életében. . . . És mert mi a nagy magyar nemzetnek hálás fiai kívánunk lenni a nagy korszak legendás hőseinek: Damjanich Jánosnak emléket szoborral kívánjuk megörökíteni azon a helyen, községünkben, a honnan kiindulva 1848. évi december 12-én a magyar nemzeti ügy legfényesebb diadalai egyikét aratta. . . . A ki velünk együtt érez, a ki úgy érzi, hogy neki is hazát mentett Damjanich: — az adjon abból, mit e hazában neki a vérről szentelt föld, s a hazafias munka mint gyümölcsöt juttatott. A hazafias adományok a jövő 1903-ik év május 1-ig községünk pénztárához küldendők be lehetőleg az aláírási ívvel együtt. A gyűjtési munka vezetését, védnökségét, megyénk főispánja dr. Molnár Viktor s kerületünk orsz. képviselője, dr. Szivak Imre urak vállalták el. Isten velünk! S velünk a nemzet is!! A helyi bizottság nevében: Anselm Fidéls. j. gyz. Risch Konrad közs. bíró.

Az új zónadijszabás. A magyar királyi államvasut most tette közzé az új helyi személy- és podgyászdijszabást, amely 1903. évi január 1-én lép életbe. Ebben az új dijszabásban benne van a zónarendszer reformja is. Mostanában a távolsági forgalomban tizenegy vonalszakasz van, január 1-től kezdve tizenhat lesz. A reform tehát az, hogy

És Te visszafogadtad? ismétlé a doctor. Hiszen ez az asszony elhagyott, megcsalt Téged.

Úgy bizony, bölintott rá Juon.

Miért nem kergetted hát vissza?!

Nem lehet azt tenni, Domnule. Megesküdtem a templomban, hogy nem hagyom el soha. Meg kell ám azt tartani.

Jó, jó, de ő megszegte az esküt s ezzel felmentet téged a kölcsönös szerződés kötelessége alól.

Juon azonban, úgy látszott, nem értette ezt a beszédet.

Nem tehet ő arról, hogy megbottlott. Senki se tesz ilyent jószántából. Aztán, Domnule, nekünk még többet is megbocsát az Isten.

A doctor erre nem szólt semmit. Elgondolkodott. Valahogyan úgy érezte, hogy lelke mélyéből sajnálja s egyuttal irigylit is ezt a parasztot. Milyen erősen áll, milyen biztosan tud védekezni vallásos hitének sánczai mögött.

Megérkeztek. A vézna, sápadt asszony nem volt veszélyes beteg. Adott neki egy kanál orvosságot abból a ládikából, amit falura mindig magával szokott vinni s a beteg miúdjárt megkönnyebbült. Juon nem győzött halálkodni, könnyezve esőkölgatta a doctor kezét. Látszott, hogy szereti azt az asszonyt.

Éjjel körül járt az idő, mikor a sötétből ismét előcsillantak a város lámpái. A szél is elült, a levegő is mintha itt már melegebb lett volna. A város felől egy harang elhalló hangja hallatszott. Oh igen, ilyenkor templomba szokás menni. Vajjon mi lenne, ha ő is elmenne most oda? Mit szólának, akik ott meglátnák?! De hiszen nem tartozik ő senkinek számadással vagy felelősséggel. Külömben sem tudna aludni, az az ostoba Juon egészen megbavarta.

Bement a templomba s a bejárat félhomályában meghúzódott egy oszlop mögött. A hatalmas boltívek alatt, a tömjén füstös levegőben, mintha a béke angyalai szálltak volna, csodálatosan erős és mégis lágy harmóniában, mint a tenger morajlása, zengett az örökszép himnusz: Dicsőség Istennek . . . békeség embernek.

Az istentisztelet bevégeződött, s az emberáradat megindult az ajtó felé. Az egyházi már a gyertyák kezdte oltogatni; szelid félkomály borongott a magas falak között. A doctor akkor vette csak észre, hogy egyedül van a templomban. Azaz mégse, ott az utolsó padban még térdelt valaki. Egy feketeruhás nő. De ép akkor már az is felkelt. Megindult tehát ő is kifelé. Egyszerre értek a kijáratához. S midőn ott te kintetük véltlenül találkozott, mindkettő megrezzent s megállt egy pillanatra. És Hadházy maga sem tudta hogyan s miért, önkénytelenül, akaratlanul kicsuszott ajkán egy szó. Csak ez az egyetlen egy:

Tinka!

S az asszony sem mondott mást, csak ezt az egyetlen egy szót:

Gyula!

Oh! oly szép is az ilyen fehér éjszaka, a békeség ösnepje, a karácsony este.

Csura Juon pedig nagyott nézett két nap mulva ahogy egy városi kocsi állt meg a kunyhója előtt. El nem tudta képzelni, hogy miért küldi neki a domnule doctor az öt darab fényes aranyat, a fél szekeér enni-inni valót, czifra bundát, dohányt s a sok ruhát az ő asszonyának.



a nagyobb távolságokra való utazás drágább lesz, de viszont oly kedvezéseket nyújt, melyek eddig nem voltak meg és amelyek a különben sem nagy drágulással bőven fölértnek. Az egyik kedvezés az, hogy ezután a nagy távolságoknál az utazást 24 órára meg lehet szakítani, ha ezt előzetesen a kalauznak bejelentik és a megszakító állomáson az állomási főnöknél jelentkeznek. A másik kedvezés az, hogy ezután a gyorsvonatokban is lesz harmadik kocsiosztály, ami Magyarország kivételével az egész európai Nyugaton régóta megvan. Ezentúl tehát a szegényebb ember is gyorsabban utazhatik aránylag nagyon csekély, összesen két korona ráfizetéssel. Az új 15-ik zóna 301 kilométertől 400 kilométerig, a 16-ik zóna pedig 401 kilométertől bármely távolságra szól. Az árak dolgában személy- és gyorsvonatoknál egyaránt a 15. és 16. zóna, az első kocsiosztályban 3—3 koronával, a második osztályban 2—2 koronával és a harmadik osztályban 1—1 koronával drágul. Ezenkívül a személyvonaton a 15-ik zóna árai 21, 14 és 9 korona, a gyorsvonaton 27, 18 és 10 korona lesz; a 16-ik zónában a személyvonat ára 24, 16 és 10 korona, a gyorsvonat 30, 20 és 12 korona.

— **Új napilap a fővárosban.** A fővárosban, nagy érdeklődéssel néztek egy új politikai napilapnak, a Magyar Világ-nak a megjelenése elé. Ez az érdeklődés érthető és jogosult. A Magyar Világ, melynek felelős szerkesztője Benedek Elek, a magyar irodalomnak ez a régi, kiváló munkása, december 20-án este jelent meg először. A felelős szerkesztő köré sereglenek hazai újságírásunk igen jeles erői és kétség nem férhet tehát hozzá, hogy a Magyar Világ eleven, érdekes módon lesz szerkesztve, hogy tartalmilag ez a lap magas színvonalon fog állni. A Magyar Világ a főváros legolcsóbb napilapja, mert az előfizetési ára egész évre mindössze 8 ft. (16 korona), félévre 8 korona negyedévre 4 koróra, egy óra 1 kor. 40 fillér. Ez a páratlanul olcsó ár lehetővé teszi, hogy a legszerényebb viszonyok közt élő család is járathasson napilapot, amely igényeinek minden tekintetben megfelel. Mert a Magyar Világ nagy olcsósága mellett is a műveltségnek készülő. Bátor szókimondás, erős nemzeti irány, a szó nemes értelmében vett szabadság, hamisítatlan demokrácia, a magyarság erősödésére, terjedésére, az ország gazdasági érdekeiért és a nemzet igazsáért való küzdelem: ez a Magyar Világ programja. Kerülni fog ez a lap minden botrányhajhászt, minden izlésteleniséget, léhaságot, úgy, hogy a szó teljes értelmében a családok lapja lesz. A Magyar Világ kiadóhivatala, mely Budapest, a VI. ker., Váci-körút 23. sz. alatt van, kívánatra készséggel küld mutatványszámot. A Magyar Világ este jelenik meg s így már másnap reggel az ország legtávolabb fekvő helyeiben is ott van.

— **Előkelő bemutatás.** Szapáry Pál gróf a Park-Klub elnökgazdája személyesen mutatta be a fürdőügyi kongresszus vasárnapi értekezletén ama gyönyörűen illusztrált tartalmas újságot, mely mint a Park-Klub hivatalos lapja, Budapesti Lapok címen most jelent meg s 8 oldalos, szépen illusztrált fürdőügyi mellékletet ad, mely behatóan foglalkozik a magyar fürdőkkel írásban és képen, közli a fürdővendégek névsorát és az Országos Fürdőforgalmi Egyesülettel összeköttetésben álló fürdővállalatok ismertetését. Az előkelő világnak e pompásan összeállított lapja egyúttal az Automobil-Klub hivatalos közlönye is, mely sport ma főiri körökben erősen divatos. A Park-Klubnak és zseniális elnökgazdájának gróf Szapáry Pálnak ez illusztrált és mégis olcsó folyóirat megindításával az volt a célja, hogy a magyar uri családoknak oly újságot adjanak ismét a kezébe, mely a család minden igényeinek megfelel, magas nivón álló, kedves irodalmi része van, képei érdekesek és művészi kivitelűek. A legnagyobb előny az, hogy a lap minden előfizetője ugyan abban a kedvezményben részesül a fürdőkben mint a tervezett Orsz. Fürdőforgalmi Egyesület tagjai s így díjtalanul kapnak minden fürdőügyben felvilágosítást s a fürdőkben kedvezményes árakat. A fürdőkongresszuson részt vett fürdőigazgatók és városi kiküldöttek nagy örömmel fogadták Szapáry Pál gróf bejelentését, a ki a Budapesti Lapok bemutatásakor azt az idegenforgalom iránt érdeklődők szíves figyelmébe, és jóakaratu pártfogásába ajánlotta. A szép újság ára félévre 10 korona, mely a kiadóhivatalnak küldendő: Budapest, VI., Teréz-körút 2., a hol szívesen küldenek mutatványszámot.

— **A tankötelesek összeírása.** A közoktatási miniszter leiratot intézett a törvényhatóságok közigazgatási bizottságaihoz az óvodai és tankötelesek ezen-tuli összeírása tárgyába. Az 1892. és 95. évi összes rendeleteit hatályon kívül helyezi a miniszter és mellékelten megküldi az óvoda- és tankötelesek jövőben való számbavételére, fölügyeletére és összeírására vonatkozó új utasításait, amelyeket a belügy- és kereskedelmi miniszterrel egyetértéssel állapított meg. Különösen figyelemre méltó az összeírás arra, hogy mindenkor a szülők és a gyermek egyéb gondviselőinek lakhelyét, amazoknál pedig a munkaadók lakhelyét kell tekintetbe venni. Iparos-, vagy kereskedőtanoncnál a munkaadó lakhelye legyen mérvadó. Külön intézkedik, akik valótlan adatokat vallanak be, szigorúan megbüntessenek. A miniszter fölemlíti, hogy ezen utasításnak egyik előnye az, hogy a kir. tanfölügyelők ügyköréből az óvo- és tankötelesek összeírása és nyilvántartása, fölügyelet és vezetés kivétetik és a központi statisztikai hivatal hatáskörébe téte-tik át. Tehát már a jövő évi statisztika a tanfölügyelők igénybevétele nélkül a statisztika hivatalnál fog történni. Az összeíráshoz szükséges nyomtatványokat

díj nélkül adja a miniszter a városnak és ezt a statisztikai hivatal fogja leküldeni a városnak. Megjegyzi végül a miniszter, hogy a gazd. iskolai randtartás ügyében kelt rendeletét ezen mostani utasítás nem érinti. Fölvívja a közigazgatási bizottságokat, hogy egy hónap lefolyása alatt nyilatkozzanak arról, hogy amennyiben különös viszonyokra való tekintettel, a jelen rendeletet megállapított alkalmazása nehézségbe ütköznék, esetleg külön rendeletet kérjenek. Ha e kérelmet január 1-éig nem juttatják el a miniszterhez, a rendelet érvénybe lép.

— **Csecsemő táplálékul** hirneves orvosok meg-egyező ítélete szerint igen beválik a *Somatosé*, ama becses tulajdonságánál fogva, hogy mechanikai hatása következtében a tehéntej caseinjét a gyermekgyomorban rendkívül finom pelyhekben olvasztja meg és így azt emészthetőbbé teszi. Dr. Tannier párisi orvosnak alkalma volt erős gyomorkatarrhusban szenvedő csecsemőket kizárólag *Somatosé* val táplálni és ezen eljárásnak kitűnő hatását konstatálhatni. Gyermekeknek, kik nem tűrtek meg semminemű eledelt és kiknél már veszélyes gyengeség állott fenn, a *Somatosé* óvatosan csekély langyos vízben nyújtották és a napi adagot lassanként emelték. A gyermekek ismét teljesen felépültek és rövid idő muiva már közönséges tejjel táplálkoztak, a melyhez még egy ideig *Somatosé* t keverték.

— **Ingyen díszmű ajándék.** Aki e címet elővassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebbről, Budapestről kél szárnya e hir. A PESTI NAPLÓ Magyarországnak e legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabad elvű és szókimondó napilapja lép meg vele karácsonyra alvasóit, ajándékul adván — teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű, remek illusztrációkkal díszített *Zichy Mihály Album*-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becses bíró művet — mely az *Athenaeum* kiadásában megjelent és 90 koronába kerül — a *Pesti Napló* új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékul megkapja a *Pesti Napló* minden állandó előfizetője. E megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, nagyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a *Pesti Napló*-ra.

Karácsony.

Sötét az éj... Kelet felé
Ragyog csak egy csillag...
Szelid sugára oly szépen,
Oly édesen csillog!
Körülte vig angyalsereg
Repes... Sugárait
Szóvik-fonják szeretetből
Ragyogó szálait!
Aranybetűkkel himezik
Örömbírtl rája:
— „Világ örülj, ma születik
Hitünk fő királya!”

A csillag mint ragyogóbb lesz;
Feljebb jön az ég...
A jó lelkek, dicső lelkek
Igaz öröme!
Szelid sugára elragyog
A meszsze világba...
Ragyog... Besüt a konyhókba,
Be a palotákba!
Oly édesen, oly biztatón
Mosolyg e világra:
— „Ma születik a Reméngség
Igazi királya!”

A csillag megy... tovább halad,
Lejebb száll az égen...
Szelid fényét a próféták
Ismerték már régen.
Lefut... s megáll a sárföldön,
Magára testet vesz:
A hit, remény és szeretet
Ragyogó napja lesz!
Oly édesen oly biztatón
Mosolyg e világra:
— „Még születet a Szeretet
Igazi királya!”

Szegény koldus, siró árva
Töröld le könnyedet!
Mosolyg e fényes nap felé,
Euyhiti szívedet!
S te özvegy, kit a sors keze
Fájón megvézezett,
A fátyold tedd le arczodról:
Órad elérkezett.
A csillag, mely fonn, az égről
Reád mosolyg, ragyog,
Vigaszt s üdvöt hirdet neked:
Oltalmad *Én* vagyok!

Darab Lajos.

HIRDETÉSEK.

2569. szám
1902.

Pancsovai főszolgabírószágtól.

Pályázati hirdetmény.

Az üresedésbe jött hertelendyalvai köz-ségi bábai állásra ezennel pályázatot hirdeték. Ezen állással a következő javadalmazások vannak egybekötve, és pedig: évi 100 kor. fizetés és minden szülésnél 2 kor. látogatási díj felhivom mindazokat kik ezen állást elnyerni ohajtják, hogy képesítést és eddigi működésüket igazoló bizonyítványok felszerelt kérvényüket 1903. évi február hó 20-ig alolított hivatalnál nyújtsák be, mert a később beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Pancsován 1902. évi decz. hó 12-én.

Dr. Gyertyánffy,
főszolgabíró.

2—2
19190. szám
1902. évi

Végzés, árverési hirdetmény és kivonat.

A pancsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán *Singer & Co.* varró gép r. t. temesvári cég javára 170 kor. tőke ennek 1902. évi augusztus hó 1. napjától járó 5% kamata 49 kor. 30 fill. eddigi 18 kor. 30 fill. jelenlegi s a még felmerülő költés kielégítése végett az 1881. évi 60. t.-cz. 144. §-a alapján s 146. §. értelmében *Özv. Lekics Jula* pancsovai lakos ellen Pancsova községben és a pancsovai 4347. sz. tkvben foglalt: 1.) A 7. s. 2935 hrsz. 1817. sz. ház és 214 □-öl udvarra 927 korona becsárban az árverést elrendeli s azt valamint a megállapított feltételeket ezennel közzhírré teszi.

A nyilvános árverés ezen kir. tszék tkvi hivatalában 1903. évi január hó 30-ik napján d. e. 9 órakor fog megtartatni a következő ügy a tkvi hivatalban, mint Pancsova községben kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlan a kikiáltási áron alul is el fog adatni.
3. Az árverelni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 92 kor. 70 fill. készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. § a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervény u. a. kiszolgáltatni.

Pancsován 1902. évi november hó 17 én

Penyigey,
k. t. albiró.

Dr. Lengiel F.-féle Nyirfa-balsam.



Már maga az a nedv, mely a nyirfa törzséből, ha alba furrást eszköz-lünk, kifolyik, emberemlékezet óta mint a legkitűnőbb szépitőszert ismeretes; ha azonban ezt a nedvet a feltaláló előírása szerint kémiai uton balsamma készítjük, akkor lesz csak kitűnő hatása. — Ha az arczot vagy más bőrhelyet ezzel este beken-jük, a bőrről már másnap reggel majdnem észrevehetetlen pik-

kelyek válnak le, miáltal a bőr vakító fehér és s-nom lesz.

Ez a balsam elsimítja az arczon képződő ráncokat és himlőhelyeket és annak fiatalos arczszínt ad; a bőre c felérséget, finomságot és üdöséget kölcsönöz, a legrövidebb idő alatt eltávolítja a szeplőket, bőrfoltokat, anyajegyeket, az orr vörösséget, bőr-atkákat és mindenféle bőrtisztátlanságot. Egy korsó ára használati utasítással együtt 1 ft 50 kr.

Dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan

a legenyhőbb és leghasznosabb szappan a bőr-részsére, külön-legesen preparálva darabonként 60 kr. — Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban, Főraktár Budapestben **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerertárban, Király-utca 12. szám.

SZÓLÓOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökere és alma vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezre 90—100 ft.

Mindenik a legkiválóbb bor- és esemefajokból fajtisztán, teljes jóállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felel, az apró nyulak sem hatóhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsesal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítási és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fönyvetem díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldötnék rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki ezimét egy levelezőlapon tudatja, mely ninesen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne forlitsanak, városot, falut, pusztát, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia esemeték és magvak.

Óriás tövis, igen gyorsan fejlődő süvénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadásal, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatóhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsesal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útítási és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fönyvetem díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldötnék rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki ezimét egy levelezőlapon tudatja, mely ninesen az a ház vagy család, a hol annak tartalmát hasznára ne forlitsanak, városot, falut, pusztát, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekesen áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Diócsemeték.

Két éves, óriási jövedelmét biztosító voltánál fogva, ennek tenyészése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Cím: „**Ermetéki Első Szőlőoltvány-Telep.**”
Nagykőgya u. p. Székelyhid. 20—9

